

nata ipsi accidenti, erit accidentalis, ergo non producet substantiam.

Quòd si velis pertinaciter sustinere, quòd illa virtus producat substantiam, necessariò debet admittere causam ignobiliorem in sua virtute producere effectum se nobiliorem, dico in propria virtute, quia etiam ex Thomistis illa virtus est innata, debetque ipsi accidenti, estque virtus accidentalis, ergo virtus accidentalis, vt accidentalis reduplicatiuè per se producet substantiam, & per consequens effectum se nobiliorem.

Secundò.

Secundò Probatur resolutio: Omnis causa continere debet virtualiter suum effectum: sed nullum accidentis continet in sua virtute substantiam, ergo nullum accidens potest producere substantiam.

Quòd si Respondens hoc esse verum de causa agente in propria virtute, falsum verò de causa agente in virtute alterius, quomodo agit accidens producendo substantiam? Ad hoc recurret instantia, vt supra.

Tertiò.

Tertiò: Nihil producit, nisi simile sibi: sed accidens non est simile substantiæ, ergo non producit substantiam. Maior patet experientiâ; homo enim generat hominem, & Bos bouem.

Quartiò.

Quartiò: Sicut se habet accidens ad productionem accidentis, ita substantia ad formam substantiæ: sed accidens de facto immediatè, & tanquam causa principalis producit formam accidentalem: ergo forma substantialis immediatè producit formam substantialem: minor conceditur ab omnibus: Maior verò probatur: Quando vnus non est deterioris conditionis altero, potest in suo genere facere, quod facit illud alterum: sed substantia non est deterioris rationis ipso accidente, estque perfectio in accidente, quòd producat de se sibi simile, ergo non est deneganda illa perfectio formæ substantiali respectu productionis alterius formæ substantialis: Confirmatur: quia non videtur maior repugnantia, quòd forma substantialis sit productiua substantiæ, quàm forma accidentalis formæ accidentalis.

Num. 19.
Rationes
contra resolu-
tione affe-
riuntur, &
soluuntur.
Obj. primò.

Objicies tamen primò pro Thomistis ex lib. de sensu & sensibilibus cap. de sapore habetur, quòd ignis non agat vt ignis, sed vt calidus, ergo ignis producens ignem, producit illum per calorem, & in lib. primo de generat. dicitur, quòd actio sit solùm inter contraria, at substantiæ non sunt sibi contrariæ, ergo vna substantia non producit substantiam.

Resp.

Respondeo Aristotelem in priori testimonio loqui de actione ignis non ignientis, sed calefacientis, calefacit autem per calorem, in secundo verò testimonio loquitur de actionibus alteratiuis, quas actiones oportet esse inter contraria: sed hoc non postulat actio generatiua, per quam producit substantiam.

Objicies se-
cundò.

Objicies secundò: sicut faber lignarius non attingit immediatè confectioem cathedræ, sed mediante dolabrâ, ita forma substantialis non immediatè, sed mediante accidente producet substantiam.

Resp.

Respondeo negando paritatem, faber enim signarius non habet ex sua natura, vt efficiat cathedrâ, sed ab arte, quo fit vt instrumentis ar-

tificialibus in illo opere fabricando indigeat, agentia verò naturalia habent ex se, quòd possint producere sibi simile, ideòque illud producant absque alio medio instrumento, nisi vt disponente materiam, actio tamen illa, quæ dicitur generatio, est à forma substantiali.

Objicitur tertiò: si accidens non producat substantiam vllò modo, producat tamen ignis à ferro calido, non tamen ignito, per te ipse calor non producit ignem, nec ipse ignis: quia ex suppositione ibi nullus reperitur, ergo quis producat ignem?

Respondendum produci à Deo; nec est hoc absurdum dicere; quia causa superior; seu vniuersalis debet suppleri defectus causarum particularium; quare cum ignis est præsens, producit ignem in materia disposita, at verò cum est absens, estque vltimatè disposita materia ad recipiendam formam substantialem ipsius ignis, tunc ex pacto naturæ tenetur Deus producere formam ignis; sicut debet, & vltimatè disposito embrione ad recipiendam animam rationalem ex pacto naturæ tenetur Deus producere, & infundere animam rationalem.

Quòd si inthes: ergo signum est, quòd Deus concurrat immediatè cum causis secundis, quia earum defectus supplet, at diximus contrarium supra.

Respondeo hoc negando; nam licet creatura non producat animam rationalem, nec Deus cum causa secunda ad eius productionem concurrat, attamen se solo illam producit; Vnde licet dicamus Deum se solo producere formas substantiales in absentia agentium substantialem, nullum tamen inde potest sumi argumentum, quòd immediatè concurrat cum causis secundis.

Instabis secundò: Ergo Deus dicitur generans, sicque bos non generabit bouem, quia quando fit generatio, bos generans est absens, ergo solus Deus dicitur generans; nam per te accidens bouis, videlicet eius semen non producit: bos item generans est absens, & fortè mortuus, quando fit generatio, ergo solus Deus.

Respondeo non esse inconueniens dicere Deum sic generare illum bouem, quòdque dicatur generans non quidem verè, & proprie, sed suppletiuè; generatio tamen attribuetur ipsi boui ex eo quod semen sit decisum ab ipso boue, attribuetur verò igni ipsa productio ignis, quia accidentia ignis vltimatè disposuerunt materiam, ex cuius potentia educitur forma ignis.

Hoc ergo pacto dicuntur animalia producta ex putri materia suppletiuè generari ab ipso Deo, vbi vltimatè accidentia disposuere materiam, quòd si quæras, cuiam ergo attribuenda sit propriè illa generatio? non alicui ranæ particulari, quia nulla particularis emittit semen ad generationem.

Respondeo ergo rectè attribui ranæ alicui, non tamen determinatè, sed ranæ vagæ; per ranam autem vagam hic nihil aliud intellige, quàm naturam specificam in aliquo indiuiduo indeterminatam, & vago importatam, & hoc pacto debet intelligi nonnullorum sententia dicitur dari ranam vagam in rerum naturam aliarum ranarum productricem, non enim per hoc intel-

ligenda

Obj. tertiò.

Resp.

Instantiâ.

Resp.

Instantiâ
secundâ.

Resp.

Quid dicentur
animatus
ex putri ma-
teria produ-
ctus